

Verantwoordingsinformatie, behorend bij het
kwalificatiedossier mbo:

Schilderen

Kwalificaties

- » **Schilder**
- » **Gezel schilder**

Versie

Gewijzigd 2019

Geldig vanaf

01-08-2019

Penvoerder: Sectorkamer techniek en gebouwde omgeving
Gevalideerd door: Sectorkamer Techniek en gebouwde omgeving
Op: 29-11-2018

Inhoudsopgave

Het kwalificatiedossier kan een verwijzing bevatten naar de volgende (verantwoordings-)informatie. Dit is geen onderdeel van de kwalificatie-eisen.

<u>Verantwoordingsinformatie</u>	4
<u>1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)</u>	4
<u>2. Examenprofielen</u>	4
<u>3. Arbeidsmarktinformatie</u>	4
<u>4. Trends en ontwikkelingen</u>	4
<u>5. Beroepsvereisten</u>	5
<u>6. Bijzondere vereisten</u>	5
<u>7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen</u>	5
<u>8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs</u>	5
<u>9. Onderhoudsagenda</u>	5
<u>10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie</u>	6
<u>11. Betrokkenen</u>	6
<u>12. Verblijfsduur 4 jarig</u>	6
<u>13. Aanvullende informatie</u>	7
<u>14. Certificaten</u>	7

Verantwoordingsinformatie

1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)

Het kwalificatiedossier Schilderen is gebaseerd op de volgende beroepscompetentieprofielen:

- Verklaring bonden dat BCP nog steeds actueel is
- [BCP Metaalconserveerder](#)
- [BCP Praktijkopleider](#)
- [BCP Schilder](#)
- verklaring van OnderhoudNL dat het BCP nog steeds actueel is.

2. Examenprofielen

<http://kwalificaties.s-bb.nl/Handlers/CohortOutputLibrary.ashx?linkcode=12>

3. Arbeidsmarktinformatie

Onderstaande informatie is gebaseerd op www.rabobank.nl/bedrijven/cijfers-en-trends/bouw/schildersbedrijven, een update van januari 2018, de enige actuele informatie over de schildersbranche.

De schildersbranche bestaat voor 82% uit zzp'ers en bestaat sinds 2015 uit ongeveer 12.900 bedrijven. Op korte termijn zal de vraag naar schilders nog steeds groot zijn, als gevolg van de toename van de bouw- en onderhoudsproductie. Door deze grote vraag neemt de voorraad onderhanden werk van schilders toe.

Het aantal vacatures in de bouw is in twee jaar tijd meer dan verdubbeld. De schildersbranche telt circa 1.800 vacatures. Een uitdaging blijft het tekort aan personeel. Door de vergrijzing stromen veel oudere werknemers uit. Ook op lange termijn zal de vraag naar personeel groot blijven, aangezien steeds minder jongeren een baan kiezen als vakschilder. De zorg om baanbehoud bij medewerkers in de branche neemt af. Dit omdat de gerelateerde bouwbranche aantrekt. In 2013 was deze zorg nog 39%, nu is deze gedaald naar 22% volgens het CBS.

De bouwsector, inclusief schildersbedrijven, groeit op dit moment flink. Terwijl de bouwsector begin 2017 een omzetstijging van 5,4% had, nam de omzet van schilderbedrijven zelfs met 6,8% toe. De omzet stijgt sinds eind 2013.

De omzetontwikkeling van schildersbedrijven is conjunctuurgevoeliger dan die van bouwbedrijven, omdat als eerste op onderhoud wordt bespaard. Financiële en personele gevolgen bij schommelingen in de markt zijn hierdoor groter dan bij bouwbedrijven.

De onderstaande informatie is gebaseerd op de SBB samenwerkplek trend/beroepen (opgemaakt op 15-8-2018).

Het aantal studenten dat een schildersopleiding volgt, bedroeg in het studiejaar 2017/2018 1.520. Dat is een stijging na een aantal jaren van stagnatie en daling. Zo was het aantal studenten in studiejaar 2014/2015 1490 en in het jaar 2016/2017 1409. Het aandeel bbl is groter dan het aantal studenten in de bol. In het studiejaar 2017/2018 was de verhouding 83% bbl en 17% bol. Het aandeel bbl is de afgelopen jaren toegenomen. In 2014/2015 was de verhouding nog 67% om 33%. De verbeterde conjunctuur is een belangrijke reden dat werkgevers meer studenten een leerbaan aanbieden.

De kans op werk voor zowel de schilder als de gezelschapsschilder is goed. Het aantal vacatures wordt in de Quick scan geraamd op circa 1.800. Dat komt overeen met het cijfer van de Rabobank. Bijna de helft van de vacatures betreft vacatures voor gezelschapsschilder.

De kansen op stage en leerbanen vormen geen probleem. De kansen op een leerbaan/ stage is voor schilders goed, die voor de gezelschapsschilder is voldoende.

Er zijn 4.850 erkende leerbedrijven in de schildersbranche. Hiervan is 27% actief, te weten 1.320. Zij zijn goed voor 1.880 beroepspraktijkvormingsovereenkomsten met studenten.

Het aantal roc's dat een schildersopleiding verzorgt bedroeg in 2017/2018 26. In 2014/2015 waren dat nog 28. Voor de gezelschapsschilder is het beeld hetzelfde. 24 roc's bieden de opleiding aan, dat waren in 2014/2015 26 roc's.

4. Trends en ontwikkelingen

Wetgeving en regelgeving

De medewerker schilderen heeft te maken met diverse wettelijke richtlijnen omtrent Arbo, milieu en veiligheid. Op 1 juli 2017 ging de vernieuwde Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet) in. Binnen de vernieuwde Arbowetgeving is een grotere rol weggelegd voor preventie. Alle betrokken partijen (werkgever, werknemer en bedrijfsarts) moeten volgens het Ministerie van SZW inspanningen leveren om bedrijfsziekten te voorkomen. De kosten zullen hierdoor hoger zijn, maar de uitval lager.

Europese wet- en regelgeving wordt steeds belangrijker met als gevolg dat de NEN-normen hieraan aangepast zullen worden. De medewerker schilderen moet al dan via zijn werkgever zich op de hoogte blijven stellen van deze aanpassingen.

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening

Marktontwikkelingen

Er zal meer gebruik gemaakt worden van spuitapparatuur om de hoeveelheid manuren voor een project te beperken. Ook zal er meer gebruik gemaakt worden van kunststof kozijnen, nieuwe verven en kant en klaarproducten. Het plaatsen van HR++ glas zal naar verwachting de komende jaren gelijk blijven of stijgen. Deze verschuivingen vergt gekwalificeerd personeel. Een nieuwe trend is marktverbreiding. Vooral nog heeft dit geen consequenties voor het beroep.

Technologische ontwikkelingen

De (gezel) schilder heeft in toenemende mate te maken met de volgende trends en innovaties: - minder gebruik van milieubelastende producten; - door technologische innovaties veranderen ook de materialen en middelen waarmee gewerkt wordt, de gereedschappen, werkwijzen, machines en spuitapparatuur. Deze werkzaamheden hebben beperkte invloed op het beroep.

Bedrijfsorganisatorische ontwikkelingen

Het leveren van een hoge kwaliteit en een continue verbetering van producten, diensten en werkprocessen blijft een belangrijk onderwerp voor de organisaties binnen de bedrijfstak. Bedrijven kiezen verschillende richtingen. Sommigen bieden een breed pallet aan werkzaamheden aan, andere bedrijven specialiseren zich tot de kernactiviteit schilderen. Zij huren meer specialisten in voor o.a. glas en wandbekleding. Dit maakt dat in een scala van bedrijven niet alle werkzaamheden meer voorkomen. De ontwikkeling om specialisten in te huren voor de particuliere markt vergt een betere planning.

Toenemend aantal zelfstandigen

82% van de ondernemingen bestaat uit zelfstandigen zonder personeel. De grens tussen werkenden wordt hierdoor minder scherp. Communicatie en afstemming wordt hierdoor steeds belangrijker.

Duurzaamheid

Gemeenten en verfproducenten nemen initiatieven om verfresten en verfmaterialen op verantwoorde wijze af te voeren. Hierdoor wordt de belasting voor het milieu verminderd. Wij zien dat de aanschaf van producten en het verbruik beter worden afgestemd op de behoefte. Zo wordt te veel verf- en verpakkingsafval vermeden. Deze ontwikkelingen vragen van schilders een milieubewuste houding.

Innovatie

Diverse initiatieven staan nog in de kinderschoenen, zoals een mobiele spuitcabine en de groene (elektrisch aangedreven) hoogwerker. De noodzaak van innovatie is aanwezig en de Rabobank staat achter ontwikkelingen in het kader hiervan. Helaas is van grootschaligheid nog geen sprake, aangezien de branche voornamelijk uit eenmanszaken bestaat.

Bovengenoemde markt-, technologische en bedrijfsorganisatorische ontwikkelingen betekenen dat de (gezel) schilder een kritische houding ten aanzien van kwaliteit en veiligheid moet aannemen en in staat moet zijn om zich telkens te blijven ontwikkelen.

5. Beroepsvereisten

Niet van toepassing

6. Bijzondere vereisten

Schilder

Nee

Gezel schilder

Nee

7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen

N.v.t.

8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs

De schilder (niveau 2) kan zich binnen hetzelfde niveau specialiseren in bepaalde typen schilderwerk. Dit kan door cursussen of scholing in de beroepspraktijk. De schilder (niveau 2) kan doorgroeien naar gezel schilder op niveau 3.

De gezel schilder op niveau 3 kan doorstromen naar een middenkaderfunctie (kwalificatiedossier Kaderfunctie Afbouw, Onderhoud en Interieur (niveau 4) met de profielen Uitvoerder, Projectmanager vastgoedonderhoud en Kleur- en interieuradviseur) of naar een specialistenfunctie (kwalificatiedossier Specialist schilderen).

9. Onderhoudsagenda

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Uitvoerbaarheid kwalificatiedossier in onderwijs en examinering	Evaluatie van de uitvoerbaarheid in onderwijs en leerbedrijf	Onderwijs en bedrijfsleven in samenwerking met SBB	2022

Onderzoek actualisatie kwalificatiedossier	Evaluatie beroepscompetentieprofiel	Marktsegment en Sectorkamer SBB	Iedere 4-5 jaar of wanneer daar tussentijds aanleiding voor is.
--	-------------------------------------	---------------------------------	---

In 2017 - 2018 is de uitvoerbaarheid herzien. Het is verstandig om de uitvoering te monitoren.

10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen		Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop de Toetsingskamer een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen	x	Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving of de werkprocessen. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

In 2015 zijn de kwalificaties 'Gezel schilder' en 'Gezel schilder voorman' samengevoegd. Verder is de profieltaak 'Voert herstelwerkzaamheden uit' toegevoegd. Het kwalificatiedossier is overgezet in een nieuw format, waarbij kritisch is gekeken naar de beschrijvingen.

In 2018 versie zijn alle vaktechnische handelingen die aanvullend voor de Gezel schilder zijn, bij het basisdeel gezet. Het profieldeel van Gezel schilder kenmerkt zich door de kerntaak 'Voert praktische Projectleiding uit'. De werkprocessen 'Brenkt verfsysteem aan', 'Plaatst beglazingssysteem' en 'Brenkt wandbekleding aan' samengevoegd tot 'Voert werkzaamheden uit'. Ook is verduidelijkt welke handelingen de niveau 2 schilder moet verrichten bij Brenkt wandbekleding aan en Plaatst beglazingssystemen. Aan 'Voert werkzaamheden uit' is ook het relatief kleine onderdeel 'Voert opruimwerkzaamheden uit' aan toegevoegd. Daarnaast zijn enkele formuleringen aangepast. Zo is kritisch gekeken naar formuleringen betreffende complexiteit. Ook is gekeken naar de kennis en vaardigheden. Diverse kenniselementen zijn omgevormd naar vaardigheden.

Aanvullende opmerking over 2018 versie

In de kwalificatie Schilder ontbreekt een kenniselement in de kerntaak Voert schilderwerk en aanverwante werkzaamheden uit. Het gaat om de vermelding 'bezit kennis van beschermings- en afwerkingstechnieken'. Het staat echter wel vermeld bij het onderdeel Complexiteit. In werkproces 1 staat voor beide kwalificaties: "...Hij vertaalt de opdracht (waaronder het werkschema, werkinstructies, productinformatie en normen en richtlijnen) naar zijn eigen werkzaamheden en kiest een werkvolgorde. Hij verzamelt relevante materialen en middelen,..." "Om dit werkproces binnen de kerntaak "Voert schilderwerk en aanverwante werkzaamheden uit" te kunnen uitvoeren, is de kennis over beschermings- en afwerkingstechnieken onmisbaar. Daardoor zit deze kennis wél in de kwalificatie Schilder.

11. Betrokkenen

Het kwalificatiedossier Schilderen is in de periode 2014 - 2015 ontwikkeld door Savantis. Een werkgroep, bestaande uit een vertegenwoordiging van het onderwijs (docenten) en de bedrijven uit de schilderbranche (werkgevers en werknemers) legde de basis. Bij een gebruikerstest waren de aanwezige scholen van mening dat het kwalificatiedossier Schilderen uitvoerbaar en toetsbaar is. Op 29 januari 2014 keurde de paritaire commissie van Savantis het kwalificatiedossier goed, op 25 maart 2014 gaf het bestuur van Savantis haar goedkeuring.

In 2017 is door het onderwijs aangekaart dat de onderdelen glaszetten en wandbekleding in de uitvoerbaarheid in toenemende mate problemen oplevert. Vanaf oktober 2017 tot en met mei 2018 heeft een werkgroep van bedrijfsleven en onderwijs gekeken naar deze problematiek. Zij hebben geconstateerd dat het beroepscompetentieprofiel nog voldoet. Gelijktijdig heeft de werkgroep onduidelijke formuleringen onder de loep genomen en heeft zij verbeteringen aangebracht. In juli 2017 heeft het marktsegment het kwalificatiedossier besproken. Zij heeft aangedrongen op actualisering van de informatie. Tevens is het beroepsprofiel herbevestigd door sociale partners.

12. Verblijfsduur 4 jarig

Niet van toepassing.

13. Aanvullende informatie

N.v.t.

14. Certificaten

N.v.t.